

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

Esas Sayısı : 2024/69 (Siyasi Parti Mali Denetimi)

Karar Sayısı : 2025/155

Karar Tarihi : 25/12/2025

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Demokrat Partinin 2023 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Kadir ÖZKAYA, Hasan Tahsin GÖKCAN, Basri BAĞCI, Engin YILDIRIM, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, İrfan FİDAN, Kenan YAŞAR, Muhterem İNCE, Yılmaz AKÇİL, Ömer ÇINAR ve Metin KIRATLI'nın katılımlarıyla 27/3/2025 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında;

2. Demokrat Partinin 2023 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

A. Dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine,

B. Esas incelemenin yapılması için Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir ve gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

3. Demokrat Partinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2023 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığınca hazırlanıp Raportör Oğuz ÇAKAR tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa'nın ve 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüldüğü düşünüldü:

4. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerden Partinin 2023 yılı gelirleri toplamı 4.605.057,27 TL, geçen yıldan devreden nakit toplamı 3.418,02 TL, yıl sonu borç toplamı 6.075.796,06 TL olmak üzere gelir genel toplamının 10.684.271,35 TL; 2023 yılı giderleri toplamının 5.423.189,76 TL, bir önceki yıldan devreden borç toplamının 5.258.988,63 TL, gelecek yıla devreden nakit toplamının 2.092,96 TL olmak üzere gider genel toplamının 10.684.271,35 TL olduğu anlaşılmıştır.

5. Partinin 2023 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2023 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

6. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 1.095.000 TL olup bu tutarın tamamı bağışlardan oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin bir önceki yıldan devreden nakit toplamının 3.418,02 TL, yıl sonu borç toplamının 6.075.796,06 TL olduğu anlaşılmıştır.

7. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

8. Partinin il örgütlerinin gelirleri toplamı 3.510.057,27 TL olup bu tutarın 4.500 TL'si üye yıllık aidatından, 3.505.557,27 TL'si bağış ve yardımlardan oluşmaktadır.

9. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

10. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 1.913.132,49 TL olup bu tutarın 1.498.952,68 TL'si personel giderlerinden, 83.826,71 TL'si temsil ağırlama giderlerinden, 654,75 TL'si kırtasiye giderlerinden, 25.520,45 TL'si haberleşme giderlerinden, 16.000 TL'si taşıma giderlerinden, 1.824 TL'si tamir onarım giderlerinden, 283.463,90 TL'si ısıtma, aydınlatma giderlerinden, 2.890 TL'si sair giderlerden oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin gelecek yıla devreden nakit toplamının 2.092,96 TL, bir önceki yıldan devreden borç toplamının 5.258.988,63 olduğu anlaşılmıştır.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

12. Partinin il örgütlerinin giderleri toplamı 3.510.057,27 TL olup bu tutarın 198.837,80 TL personel giderlerinden, 72.200 TL'si teşkilata yardım giderlerinden, 627.810 TL'si temsil ağırlama giderlerinden, 113.340 TL'si basılı kâğıt kırtasiye giderlerinden, 141.900,68 TL'si haberleşme giderlerinden, 126.110 TL'si taşıma giderlerinden, 259.290 TL'si seyahat giderlerinden, 990.260 TL'si kira giderlerinden, 121.565 TL'si tamir bakım onarım giderleri, 292.552,87 TL'si ısıtma giderlerinden, 20.465 TL'si vergi ve sigorta giderlerinden, 348.763 TL'si satın alınan propaganda malzeme giderlerinden, 68.755 TL'si basın yayın giderlerinden, 128.207,92 TL'si sair giderlerden oluşmaktadır.

13. Parti il örgütlerinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

14. Demokrat Partinin 2023 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde herhangi bir taşınır ve taşınmaz mal ile menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV. SONUÇ

Demokrat Partinin 2023 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2023 yılı kesin hesabında gösterilen 4.605.057,27 TL dönem içi gelir, 3.418,02 TL bir önceki yıldan devreden nakit toplamı, 6.075.796,06 TL yıl sonu borç toplamı olmak üzere 10.684.271,35 TL gelir genel toplamı ile 5.423.189,76 TL dönem içi gider, 5.258.988,63 TL bir önceki yıldan devreden borç toplamı, 2.092,96 TL gelecek yıla devreden nakit toplamı olmak üzere 10.684.271,35 TL gider genel toplamının eldeki bilgi ve belgelere göre doğru, denk ve 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 25/12/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI